

РЕШЕНИЕ

№ 1279

гр. Бургас, 28.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, XX СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети септември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ИВАН Г. ДЕЧЕВ

при участието на секретаря СВЕТЛАНА П. ТОНЕВА
като разгледа докладваното от ИВАН Г. ДЕЧЕВ Гражданско дело №
20202120104616 по описа за 2020 година

Производството е образувано по исковата молба на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури /ИАРА/, с адрес гр.Бургас, ул.“Александър Батенберг“ 1, представлявано от Г.Н. против “Биомас пауър проджект“ ЕООД, ЕИК 204083846, със седалище и адрес на управление гр.Добрич, ул.“България“ 3, представлявано от К. П. А. за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 10000 лева, представляваща обезщетение за нанесените му неимуществени вреди, в резултат на разпространени от ответника, чрез сайта му rns.bg и публикувана в него статия на 22.07.2020г. със заглавие „Как ИАРА покри шабленски браконieri на калкан и лиши хазната от десетки хиляди лева“, неверни и позорящи твърдения.

Ищецът твърди, че на 22.07.2020 г, в сайта rns.bg /Ренесанс за истината/, който е собственост на дружеството „Биомас пауър проджект" ЕООД, е била публикувана статия със наименование „Как ИАРА покри браконieri на калкан и лиши хазната от десетки хиляди лева“, като същата е подписана от управителя на дружеството, собственик на сайта. Публикацията е достигнала до неограничен брой потребители, тъй като е разпространена в интернет пространството, а текстът е написан с доста груб, обвиняващ и провокативен език. Излагат се твърдения и се вменяват деяния, граничещи с инкриминирани съгласно Наказателния кодекс /без да има доказателства или влязла в сила присъда от съд/, че Агенцията, посредством служителите си, прикрива престъпления, като се задава следния въпрос: „Има ли корупция в особено големи размери в ИАРА, която в случая покровителства закононарушители“, който според автора на статията се явява „риторичен въпрос“.

Твърди се, че в Агенцията не е постъпило нито едно журналистическо запитване по повод извършени проверки на инспектори в района на Шабла. Авторът на статията /К. А./ твърди, че *„по закон, заради браконьерския улов на калкан, установените извършители би следвало да бъдат предадени на прокуратурата. В най-благоприятния за тях развой - да получат глоби по няколко хиляди лева. Лодката, с която е извършено престъплението, би трябвало да бъде конфискувана в полза на държавата и продадена в полза на хазната“*. Ищецът счита, че написалото статията лице не е запознато със законодателството, уреждащо рибарството и аквакултурите, както и останалите приложими материални и процесуални закони. Заявява се, че в статията липсва точност, конкретика, фактология, достоверност на информацията, която следва да е от проверен източник, съгласно Етичния кодекс на българските медии. Не е поискан отговор, преди публикуване на статията, от ИАРА, с оглед дейността на инспекторите в района. Агенцията няма вменено задължение да публикува в сайта си новини във връзка с дейността си, но въпреки това го прави, с оглед политиката ѝ на прозрачност и осведоменост на обществото. В статията е посочено, че са се свързали по телефон в ИАРА със секретарката на изпълнителния директор, като не е посочено нито на какъв телефон, нито на коя дата е проведен разговор, а се изнасят голословни твърдения, че директорът е извън службата. Авторът на статията твърди, че искат да съдействат на Агенцията и да съобщят къде е местонахождението на браконьерската лодка, която твърдят че е преместена, за да се довърши процедура по нейната конфискация. Отново обаче не е конкретизирано коя е лодката, къде се е намирала преди това, а само са качени снимки на колесар с покрита лодка, която не е ясно дали е била средство за извършване на административно нарушение. Голословно се твърди, че е разговаряно със секретарка на изпълнителния директор, като е посочена дата 28 юли /която към момента на публикуване на статията е ненастъпила дата/, която ги е уведомила, че изпълнителният директор е в отпуск.

Ищецът твърди, че е претърпял неимуществени вреди от разгласените неверни факти в публикацията в сайта, като ответникът носи отговорност за действията на своите служители, свързани с изготвяне и публикуване на статията. ИАРА е понесла неимуществени вреди, тъй като по груб и недостоен начин са изнесени неверни твърдения за цялостната ѝ работа. В последно време българските закони /чл.118 ЗМГО, чл.631а ТЗ и др./, както и решенията на СЕС признават правото на юридическите лица да търсят обезщетение за неимуществени вреди, ако доброто им име бъде засегнато. Принципът на обезщетяване на всички вреди - имуществени и неимуществени, които може да претърпи един правен субект, е въведен и с нормата на чл. 340, ал. 2 от Договора за Европейския съюз.

Агенцията осигурява прилагането на системата на Съюза за контрол, инспекции и изпълнение, предвидена в чл. 36 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и допълнително определена в Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството. Освен това в съответствие с чл. 30, ал. 8, 9 и

10 от ЗРА в правомощията на изпълнителния директор на ИАРА е да определя със заповед условията за улов на видовете риба и други водни организми, за които е определен общ допустим улов и/или квота със заповед на министъра на земеделието и храните, ако такива не са определени от Европейския съюз за водите на Черно море. С Регламент (ЕС) 2019/2236 на Съвета от 16 декември 2019 година за определяне за 2020 година на възможностите за риболов на някои рибни запаси и групи рибни запаси, приложими в Средиземно море и Черно море, публикуван на 30.12.2019 г. в Официален вестник на Европейския съюз (ОВ L 336, 30.12.2019 г.), в сила в деня след публикуването му, за Република България за 2020 г. се определя квота за улов на калкан в размер на 75 тона живо тегло. ИАРА е длъжна да гарантира, че на лицата, отговорни за тежки нарушения, се налагат ефективни, съразмерни и възпиращи административни санкции и относно лицата, които са заподозрени или заловени да извършват тежки нарушения се предприемат мерки, които да предотвратят продължаването на съответното тежко нарушение. По тази причина ИАРА осъществява постоянен контрол и мониторинг върху улова на калкан. Изнесените в статията неверни факти накърняват престижа и доброто име на институцията и водят до спад в доверието на обществото, останалите институции в страната, заетите в сектор рибарство и Европейската комисия.

В тази връзка ищецът счита, че при достигане на публикацията до органите на Европейската комисия, ще доведе до настъпването на неблагоприятни последици за Република България, тъй като в един бъдещ период, след изнасяне на такива неверни данни, няма да е възможно да се защити този важен държавен обществен интерес, изразяващ се в редуцирането на общия допустим улов за страната за следващата година. Не на последно място горепосочените обстоятелства водят до уронване на престижа на страната по отношение на управление на националната квота, както и при събирането, докладването и записването на данни от риболова.

Посочените факти в статията не са подкрепени с доказателства, поради което действията по изготвяне и публикуване на статията са нанесли неимуществени вреди на ИАРА. Моли се искът да се уважи и да се осъди ответникът да заплати обезщетение в размер на 10000 лева.

Искът е по чл.49 вр. чл.45 ЗЗД.

Ответното дружество не е подало отговор в срока по чл.131 ГПК, редовно уведомено по чл.50, ал.4 ГПК. В съдебно заседание се явява негов представител и оспорва иска.

Съдът, като прецени твърденията на страните, събраните по делото писмени доказателства и съобрази закона, намира следното:

Искът е частично основателен. Търси се обезщетение за неимуществени вреди, понесени от ИАРА в резултат на деликт. ИАРА е юридическо лице по силата на чл.5, ал.2 ЗРА. Районният съд съобразява практиката на ВКС, че ЮЛ могат да търпят неимуществени вреди, както и да претендират обезщетение за репарирането им. В този смисъл са постановените решение № 206 от 26.03.2019 г. на ВКС по гр. д. № 4762/2017г., III г. о., ГК и

решение № 274 от 18.03.2019 г. на ВКС по гр. д. № 5120/2017г., IV г. о., ГК. В тях е прието, че самият законодател с изрични правни норми предвижда такава възможност. Обезщетението за причиняване на неимуществени вреди е уредено в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) като част от правния институт на непозволеното увреждане (член 45 до 54 от ЗЗД). Общото правило е, че всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. Когато се претендира обезщетение за неимуществени вреди, които нямат конкретно материално изражение, съдът определя размера по справедливост. Разпоредбата на чл. 45 ЗЗД е обща и не съдържа ограничения относно страните в правоотношението, възникнало от непозволеното увреждане - всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму, в т. ч. и на юридическо лице (ЮЛ). Липсва основание да се приеме изключване на възможността да се търси отговорност за неимуществени вреди от ЮЛ и в последващите разпоредби в закона, вкл. и чл. 52 ЗЗД, чрез предявяването на иск за неимуществени вреди. Налице са и по-нови разпоредби, в други закони, които предвиждат правото на подобно обезщетение. Логическото тълкуване на член 631а, ал.2 и ал. 1 от Търговския закон дава право на обезщетение за неимуществени вреди дори на юридическо лице, когато молбата на кредитор за откриване на производство по несъстоятелност бъде отхвърлена. Законът за марките и географските означения (чл.76а във връзка с чл. 76 и чл. 2) също предвижда възможността за притежателя на марка и лицензополучателя на изключителна лицензия, независимо дали са физически или юридически лица, да предявят иск за обезщетение на неимуществени вреди при нарушение на правата им. В Глава трета "а", от чл. 60 "а" до 60 "м" на ЗСВ, в сила от 01.10.2012 г., е уредбата на административното средство за предоставяне на обезщетение за нарушаване правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок. Съгласно нея граждани и юридически лица могат да подават заявления срещу актове, действия или бездействия на органите на съдебната власт, с които се нарушава правото им на разглеждане и решаване на делото в разумен срок. Заявленията могат да се подават от страни по приключени граждански, административни и наказателни дела, както и от обвиняеми, пострадали и оцетени юридически лица по прекратени досъдебни производства, като размерът на обезщетението трябва да е съобразен с практиката на ЕСПЧ и не може да надвишава 10 000 лв. Със закона за изменение и допълнение на ЗОДОВ от 15 декември 2012 г. считано от тази дата отговорността на държавата за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6 § 1 от ЕКПЧ /Конвенцията/ вече може да бъде ангажирана по съдебен ред. Обезщетението може да се търси само по реда на този закон, а не по общия ред (чл. 8, ал. 1). Безспорно е, че активна процесуална легитимация в производството по чл. 26 ЗОДОВ имат всички юридически и физически лица, които имат право да подадат заявление по реда на ЗСВ. Съгласно практиката на ЕСПЧ съществува силна, но оборима презумпция, че неразумната продължителност на производството причинява неимуществени вреди. И това се презюмира както относно вредите на физически, така и относно вредите на юридически лица. Такава възможност е предвидена и с разпоредбите на чл. 71, ал. 1, т.3 и чл. 71, ал. 1, 3 Закона за защита от дискриминация, както и с тези, предвидени в законите за интелектуална и

индустриална собственост (чл. 28, ал. 1, т. 3 ЗП, чл. чл. 95 – 95б ЗАПСЦ, чл. 76 – 76г ЗМГО, чл. 57 – 57г ЗПД). При всички обезщетения се дължи за имуществените и неимуществените вреди. При някои от тези състави, това е уредено изрично, а при останалите – изводът следва по тълкувателен път. Ето защо юридически лица могат да са носители на правото да получат обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди.

В конкретния случай няма спор, че в сайта Ренесанс за истината, на 22.07.2020г. е била публикувана статия със заглавие “Как ИАРА покри шабленски браконieri на калкан и лиши хазната от десетки хиляди лева“. Съдържанието на статията е следното:

„34 дни, след като бяха установени трима браконieri с близо 300 кг калкан в морето край Шабла, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури пази гробно мълчание. Прави го въпреки практиката си да съобщава даже и за 5 метра конфискувана рибарска мрежа. Независимо от неколнократно отправените журналистически питання, тишината си остава. Все едно нищо не се е случило! Ако мълчанието е знак на бездействие, то служебните лица, чиито заплати плащаме ние – данъкоплатците, са успели да лишат от десетки хиляди лева хазната, прикривайки извършители на престъпление. Има ли корупция в особено големи размери в ИАРА, която в случая покровителства закононарушители, може да се окаже риторичен въпрос. По закон заради браконьерския улов на калкан, установените извършители би трябвало да бъдат предадени на прокуратурата. В най-благоприятния за тях развой – да получат глоби по няколко хиляди лева.

Лодката, с която е извършено престъплението, би трябвало да бъде конфискувана в полза на държавата и продадена в полза на хазната.

Какво направиха изпълнителният директор – доц.д-р Г.Н. (на снимката – бел. ред.) и заместникът му зам.-изпълнителен директор – Н. И., след нашата публикация.

Ден по-късно Г.Н. декларира пред репортер на електронното издание, че не са променили стила си на работа и до часове ще има официално прессъобщение на страницата на ИАРА. Такова и до днес няма. Не защото страницата не работи. Има нови съобщения.

Два дни по-късно, изпълнявайки дълга си към обществото, позвънихме на стационарния номер на ИАРА. След като вдигащата отсреща жена научи кой търси Г.Н., разясни, че той не е в службата. Обеща да направи контакт с него на мобилния му и да му предаде, че бихме искали да му съобщим къде е преместена браконьерската лодка, за да се довърши процедурата по конфискуването ѝ. На 28 юли секретарката на Г.Н. заяви, че той е в отпуск и няма да е на работа поне до 3 юли. Прехвърли разговора на заместващия го – Н. И.. Учудващо същият заяви, че сефте чува за километри конфискувана браконьерска мрежа и установени трима браконiera с близо 300 кг незаконно уловен калкан. Обеща да се поинтересува и да получим официална информация за случващото се. Още не го е

направил.

Междувременно, оставената на отговорно пазене лодка, с която е извършен браконьерския улов, изчезва от стоянката в Шабла. Джипът и колесарът, с който се транспортира, се оказват на метри от блока, в който живее един от браконьерите – М. П. – във Варна.

2 часа след второто ни обаждаме до ИАРА, когато помолихме секретарката да му предаде, че знаем къде е изчезналата лодка и сме готови да му кажем, за да я конфискува, самата лодка, джипа и колесара изчезнаха в неизвестна посока. Дали въпросният Г.Н. е свързан с преместването и ново укриване на лодката, с която е извършено престъпление, може да се установи. И ние, и той знаем, че у нас едва ли някой ще го направи.

Простата сметка до тук, въз основа на липсващата информация, въпреки настоятелното ни искане да я получим, показва, че причинените щети от действията и бездействията на ИАРА са десетки хиляди лева загуби за държавната хазна. На браконьерите са икономисани глобите за незаконни улов – по 30 лв. на килограм калкан. Спестени са им глобите за маломерен калкан, какъвто със сигурност е попаднал в километрите конфискувани рибарски мрежи. Държавата няма да получи и лев от продажбата на лодката, която трябваше да бъде конфискувана като средство за извършеното престъпление.

Всичко, само че с обратен знак, благодарение на действия и бездействия от страна на ИАРА, получават като бонус тримата браконiere. Заедно с индулгенцията за стореното и правото да продължават безнаказано да нарушават законите, бидейки пример за всички подобни на тях.

Какво получаваме ние – дънъкоплатците, които издържаме чиновниците, сред които и тези в ИАРА?

Поредното доказателство, че институцията работи изборително и надеждата, ако и този път някои от ИАРА са продали обществения интерес в полза на личното си облагодетелстване, това да е станало срещу сериозна сума пари. За да не е чак толкова достъпно на всеки престъпник, да си плати, за да няма проблеми със закона.“

Съдържанието на статията според настоящия съд сочи несъмнено, че ИАРА е станала обект на клеветнически изявления от страна на лицето, посочено като неин автор. В статията ясно се съобщава факта, че са били установени трима браконiere с 300 кг. калкан в морето, които за деянието си е следвало да бъдат предадени на прокуратурата или да бъдат наказани с глоби. Авторът изрично подчертава, че нищо от това не е станало, тъй като служителите на агенцията са прикрили извършителите на престъплението /извършването на браконьерски улов/ и така са лишили хазната от десетки хиляди лева /това явно са спестените глоби, които не са наложени на извършителите/. Повторено е в края на статията,

че причинените щети от действията и бездействията на ИАРА са десетки хиляди загуби за държавната хазна. Изрично се твърди, че поради бездействията на ИАРА, на браконьерите са икономисани глобите за незаконния улов. Не била конфискувана и лодката, с която е извършен уловът и така авторът е стигнал до извод, че държавата няма да получи и лев от продажбата ѝ. Изрично е изказано и мнение, което е толкова категорично, че всъщност е твърдение, че корупцията в ИАРА е в особено големи размери /това твърдение е посочено като риторичен въпрос/ и че някои служители на ИАРА са продали обществения интерес в полза на своето лично облагодетелстване. Всички тези факти безспорно са клеветнически по своята същност и представляват противоправно действие по смисъла на чл.45 ЗЗД. Ясно е заявено, че служителите на ИАРА са бездействали, като не са глобили или предали на прокуратурата браконьерите, като така са ощетили държавата с хиляди левове от неналожените глоби. Очевидно е, че се твърди, че това е извършено от служителите умишлено, с цел да спасят браконьерите от отговорност, без значение, че така ще ощетят фиска със сумите, които би следвало да се наложат като глоби. Ясно е и внушението, че тези бездействия на ИАРА са свързани с наличие на корупция в агенцията. Това безспорно са позорни и клеветнически факти, чиято достоверност не е доказана от ответника. Освен това от ИАРА бяха представени доказателства за съставен АУАН за извършен риболов без разрешително, т.е. има извършени действия от агенцията в изпълнение на правомощията ѝ по закон.

Разпространеното чрез средство за масова информация, каквото е електронното издание на ответника, надхвърля правото на свободно изразяване - съставлява противоправно поведение, за което пострадалият следва да получи морално удовлетворение чрез присъждане на парично обезщетение. Няма спор, че автор на статията е К. П., управител на ответното дружество. Самото дружество като издател на сайта Ренесанс за истината, в който е публикувана статията, се явява възложител на работата на основание чл. 49 ЗЗД и носи отговорност за обезвъзмездяване на причинените неимуществени вреди доколкото използваните неверни твърдения засягат неблагоприятно адресата и доколкото издателят не е проявил дължимата грижа да провери достоверността на информацията. В свои решения /пр.: решение по гр. д. № 1251/2012 г., ВКС/, състав на III ГО ВКС е дал разрешение на въпроса кога и при какви предпоставки авторът, респективно издателят като възложител на работата, може да се освободи от отговорност. Съгласно последното, когато съдържанието на статията съдържа фактически твърдения, които се квалифицират като клевета, и публикацията е първа по ред, издателят/възложителят носи отговорност, защото е следвало да провери достоверността на информацията съобразно правилата на добрата журналистическа практика. В случая такава проверка не е извършена. Освен това въобще авторът не се позовава на други източници, от които е почерпил тези твърдения за позорящи факти. Затова се налага извод, че авторът е изложил свои твърдения, по негово лично усмотрение, без те да са подкрепени с доказателства и без да е налице причина, която да го оневинява. Действително авторът като журналист може да информира своите читатели за различни теми и за актуални събития, но това следва да е добросъвестно, спазвайки добрата

журналистическа практика. В случая това не е сторено, като са изложени твърдения за позорящи факти, свързани с дейността на ИАРА.

Показанията на св.И., сътрудник на сайта Ренесанс за истината, не променят извода, че е извършен деликт по смисъла на чл.45 ЗЗД. Свидетелят е заявил, че от сайта са търсили представители на ИАРА по телефона, за да вземат становището на агенцията по случая с браконьерския улов, но въпреки разговорите официална информация от ИАРА не е постъпила. Дори и това да е така, не може да бъде оправдано излагането в статията на клеветнически факти, позорящи дейността на ищеца.

Изнасянето на всички тези твърдения с негативно съдържание засягат публичния образ на ИАРА като държавна институция и уронват престижа ѝ. Статията е станала достояние на широк кръг лица, може и в бъдеще нови читатели да се запознаят със съдържанието ѝ, тъй като тя продължава да стои на сайта на ответното дружество. Доказват се елементите от фактическия състав на чл.45 ЗЗД. С публикуването на статията е извършен деликт, от който са настъпили вреди за имиджа на ищеца. Налице е противоправно поведение, за което пострадалият следва да получи морално удовлетворение чрез присъждане на парично обезщетение. Обезщетението трябва да се плати на основание чл.49 ЗЗД от възложителя на работата, т.е. от дружеството, което е публикувало статията в сайта си. В конкретната хипотеза, предвид принципа, заложен в чл.52 ЗЗД, районният съд намира, че справедливото обезщетение за претърпените вреди възлиза на 4000 лева, за колкото и следва да се уважи и предявеният иск и да се осъди възложителят. Търсената сума от 10000 лева се явява завишена и прекомерна, с оглед фактите по делото, поради което за горницата над 4000 лева искът подлежи на отхвърляне.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 280 лева разноски съразмерно на уважената част от иска.

Ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата от 690 лева разноски съразмерно на отхвърлената част от иска.

Мотивиран от горното, Бургаският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА “Биомас пауър проджект“ ЕООД, ЕИК 204083846, със седалище и адрес на управление гр.Добрич, ул.“България“ 3, представлявано от К. П. А., да **заплати** на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури /ИАРА/, с адрес гр.Бургас, ул.“Александър Батенберг“ 1, представлявана от Г.Н., сумата от **4000 лева** /четири хиляди лева/, представляваща обезщетение за нанесените неимуществени вреди, изразяващи се в накърнен престиж, в резултат на разпространени от ответника, чрез сайта му rns.bg и публикувана в него статия на 22.07.2020г. със заглавие „Как ИАРА покри шабленски браконieri на калкан и лиши хазната от десетки хиляди лева“, неверни и позорящи твърдения, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба – 13.08.2020г. до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над 4000 лева до

претендираните 10000 лева.

ОСЪЖДА “Биомас пауър проджект“ ЕООД, ЕИК 204083846, със седалище и адрес на управление гр.Добрич, ул.“България“ 3, представлявано от К. П. А. **да заплати** на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури /ИАРА/, с адрес гр.Бургас, ул.“Александър Батенберг“ 1, представлявана от Г.Н. сумата от **280 лева** /двеста и осемдесет лева/ разноски по делото.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури /ИАРА/, с адрес гр.Бургас, ул.“Александър Батенберг“ 1, представлявано от Г.Н. **да заплати** на “Биомас пауър проджект“ ЕООД, ЕИК 204083846, със седалище и адрес на управление гр.Добрич, ул.“България“ 3, представлявано от К. П. А., сумата от **690 лева** /шестстотин и деветдесет лева/ разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Бургаския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____(П)_____

Вярно с оригинала! ММ